

Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografa:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Serisori neîncercate nu se pri-
mesc. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
În toate mai primesc în Viena:
Karl Mayer, Rosenfeld & Vogler
(G. H. Mayer), Hermann Schickel, Moriz
Hersold, M. Dukes, A. Gypolt, J. De-
michy; în București: A. T. G. G. G.
București; Anton Meier, Ekstein Her-
mann; în Frankfurt: S. J. De-
burg; A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană și cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicării mai desu
după tariful și invoicele.
Reclame pe pagina III-a o se-
ria 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LI.

Gazeta* iose în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din întru și din
afară și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atătu abonamentele cătu și
inserțiunile sunt a se plăti
înaintu.

Nr. 32.

Brașov, Sâmbătă, 13 (25) Februarie

1888.

Jubileul de 50 de ani

al

„GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Borșa, Februarie 1888.

Totă suflarea și totă făptura românească se bucură de jubileul de 50 de ani al celei mai prețuite și mai bătrâne foi române în Ardeal, Bănătu și Țera ungurească, al „Gazetei Transilvaniei”.

Decă această foiă, care a reprezentat în totă viața sa dorințele poporului român, în împrejurări atât de funeste a ajuns viața de 50 de ani, putem privi cu încredere în viitorul și triumful nostru.

Primiți — deși mai târziu — căldurosele mele felicitări de jubileu, dorind ca actualul ei Redactor să vedă realizându-se dorințele întemeiatorilor foi, care sunt și ale noastre.

Trăiescă „Gazeta Transilvaniei” și sprijinitorii ei!

Eliseu Barbosu, învățător.

Procurorul reg. din Tergul-Mureșului intentând procesul de presă „Gazetei Transilvaniei” pentru doi articuli apăruti în v.ă trecută, tribunalul de aici a înmănat er directorului foi, care sunt și ale noastre. Dr. Aurel Mureșianu și redactorului Ștefan Bobancu următorul act de acuză însoțit de o citațiune, care în traducere românească sună astfel:

ad. Nr. 5687 — 1887.

k. u.

Onoratu tribunalu regescu ca tribunalu de presă cu jurați!

Terminându-se cercetarea pornită în urma acuzării onor. d-nu procurorului superior reg. din Tergul-Mureșului, făcută în 26 Octomvre anul trecut sub Nr. 5111 din cauza expresiunilor ațâțătoare de ură contra națiunii maghiare cuprinse în articuli de fond publicati în foia politică cotidiană „Gazeta Transilvaniei”, ce apare în Brașov, în Nr. 176 dela 24 Augustu a. tr. sub titlul „Brașov 11 Augustu 1887” fără subscriere, mai departe în Nr. 179 alu aceleiași foi sub titlul „Brașov 14 Augustu 1887” erași fără subscriere, și predată în 2 Novmvre an. trecut sub Nr. 26, așternu în următoarele

actul meu de acuzățiune.

1. În articulu de fond apărut în „Gazeta Transilvaniei” Nr. 176 fiind vorba de Maghiari, se cuprind următoarele expresiuni:

1) „In trafia lor amenință cu entropire și pe Românii ca și pe Sasii, și pe Serbi ca și pe Slovaci, decă nu intră în „marca națiune” și decă nu se adapă din „cultura” lor.”

2) „Aici își află espicare..... și persecutarea, impitarea și schingiuirea Romanului și a Sasilui, ca și a Serbului și a Slovacului.”

3. „Naționalitățile nemaghiare muncesc di și nopte, îndură chinuri și suferințe, se sluciuie și asudă, ducendu lipsură și luptându cu nenunțate neajunsuri, pentru ca cei dela puteri să trăiescă splendidu.”

4. „Pentru ca adversarii noștri să-și asigure această pozițiune.....”

exploatându pe Nemaghiari, teroriscă, persecută, inegrescă și calumnică pe cei ce n-au venit dela polele Altaior.”

II. În articulu de fond din Nr. 179 alu „Gazetei Transilvaniei” fiind asemenea vorba de Maghiari, se cuprind următoarele expresiuni:

1. „Au totu voit Ungurii să sugrave vocea Romanului ardeleanu, să facă dintr-insulu unu ilot politicu.”

2. „...s-au jurat a nu-lă mai lăsa (pe Românii) să trăiescă ca Românii în această țară.”

Espresiunile mai sus citate cuprinse în articulu de fond din numerii de mai multeori amintiți 176 și 179 ai foi politice cotidiene „Gazeta Transilvaniei” conțin fiecare de sine astfel de afirmațiuni, care sunt de natură a aprinde ura în contra națiunii maghiare și astfel constituiesc o ațitare la ură, prin urmare involvă faptul amintitului delictu prevăduț în § 172 alineu a doua a codulu penal.

În decursul cercetării fiind ascultat redactorul responsabil Dr. Aurel Mureșianu, a depus cu privire la articulu de fond din vorbă apărut în Nr. 176, că acestu articulu s’a scris în absența lui de către coreactorul Ștefan Bobancu și cunecă densulu (redactorul-șefu) a dispus să-lu serie cu aceea îndrumare, că trebuie să se răspundă la articulu apărut în „Nemzet” dela 17 Augustu*) anul trecut, dăr că în ce modu să răspundă, nu i-a dat cu privire la cuprinsu nici o îndrumare verbală or în scris.

Er cătu pentru articulu de fond apărut în Nr. 179 a declarat, că el însuși este autorul lui.

Ștefan Bobancu recunoșce în cursul cercetării, că densulu a scris articulu de fond apărut în Nr. 176. Cu privire la acesta a depus: Dr. Mureșianu l’a însărcinat să răspundă la articulu de fond apărut în „Nemzet” dela 17 Augustu an. tr., să nu lase fără răspuns acestu articulu, fără însă ca să-i fi desemnat mai deaprobe cum să serie răspunsulu.

Pe temeiul celor premerse acuză în publicu pe Dr. Aurel Mureșianu, redactorul responsabil al foi politice cotidiene „Gazeta Transilvaniei”, și pe Ștefan Bobancu, coreactorul foi amintite, pentru delictulu de ațitare prevăduț în alineu a doua a § 172 din codulu penal și care este a se pedepsi după alineu primu a acestui paragrafu.

După acestea pe lângă alăturarea actelor cercetării, rog cu stimă pe on. presidiu alu curții cu jurați, să binevoiescă spre răspătirea faptelor comise pe calea pressei, prevăduț în citatulu paragrafu alu codulu penal, să stabilească diu pentru pertractarea procesulu și să citeze pentru acestu di pe acuzăți din Brașov, înștiințându-mă și pe mine.

Dela procuratura reg.

Clușiu, 20 Ianuarie 1888.

Dr. Biro Janos
procuror regesc.

*) În articulu din vorbă „Nemzet”, discutându luptele dintre Cehi și Germani, a făcutu adecă următoarea concludimie:

„Decă e vorba să ne pronunțăm asupra unu regim. atunci noi ne ținem de politici cu judecată dreptă și cu raționamentu simplu, care cred că totdeuna mai multu valorează politica, care mulțimesce celu puțin pe unu elementu constituțiu, ce susține statulu, decătu politica, care nu mulțimesce pe nici unulu și caută a vindeca reulu nuia cu aceea, că nici celălaltu nu-și câștigă pânca de tôte dillele în modu splendidu.”

Nr. 139 — 1888.

Presentulu act de acuzățiune ilu înmăneză acuzătoru și procuraturu reg. din Clușiu ca acuzător publicu cu aceea însemnare, că pentru pertractarea procesulu dinaintu curții cu jurați am ficșat diu de 14 Martie înainte de amedi la 9 ore, pe care di citez pe procurorulu reg. ca acuzător publicu și pe acuzăți în sala tribunalulu reg. din Clușiu Kolozsvar foter Br. Bannffy palota) mai adăugându, că despre acesta am înștiințat totodată spre scopulu chiamării membrilor juriulu și pe primarul libere cetăți reg. Clușiu.

Clușiu, 20 Februarie 1888.

Tribunalulu reg. din Clușiu, ca președinte alu tribunalulu de presă cu jurați:
Péterffy Domokos.

Situațiunea Elveției într-unu viitoru rășboiu.

Diarulu „Genevois” a publicat dillele trecute unu articulu care a produsu o ore-care senzațiune și care, după cum se dice, se datoresce unu diplomatu străin. Iată acestu articulu:

Pericolele, serie acestu diplomatu, pe care propaganda anarchistă și revoluționară, cu permisiunea autorităților federale și a guvernelor cantonale, le tolerează pe teritoriulu lor, privitore la Rusia și Germania, pot într-unu casu probabil de unu rășboiu să aibă cele mai grave consecințe pentru integritatea și independența Elveției.

Unu ministru germanu a și declarat în Reichstagulu din Berlinu, ceea-ce totă lumea șcie că Elveția este, cu consimțământulu său, isvorulu nesecat alu anarchiei în Europa. El a dîșu chiar, că numai prin mijloculu poliției secrete germane în Elveția, Germania a pututu să descopere și să împedice comploturile urzite acolo, și acesta fără să fi primitu dela autoritățile federale o asistență, pe care amicia națiunilor ar fi justificat’o și sancționat’o cu tôte acestea.

Acelașu ministru a mai adăogat, că totu prin mijloculu acelei poliției secrete ar fi pututu înștiința pe Rusia de complotulu diabolicu preparat la Zürich, pentru asasinarea Tarului în Petersburg și pe care complotu l’a făcutu să nu reușească. Elveția n’are acum amicu, precum avea în momentulu tractatulu din Viena, când Rusia, cea mai forte dintre Puterile aliate contra Franciei, împedecă cu ajutorulu Angliei desmembrarea de care era amenințată Elveția, asigurându i ast-felu integritatea ei. În timpul rășboilor primei republice, Franța n’a respectat niciodată integritatea Elveției. În casulu mai multu ca probabil alu unu nou rășboiu european, este de temut că Austria și Germania, care au refusat’o a garanța neutralitatea României, nu vor respecta nici ele pe Elveția, pe care ele au declarat’o de focaru de propagandă revoluționară. În acestu casu Germania n’ar resista de siguru dorinței de a și apropia ore-caru contoane ale Elveției germane, care i-ar conveni din punctulu de vedere alu strategiei militare. Să nu se uite, că Neuchatel, unu apanațiu germanu, după tractatulu dela Viena, a fost luat dela Prusia cam forțat în timpulu perioadei revoluționare dela 1847 — 1848.

Decă dăr autoritățile federale ale Elveției nu vor începe a și pune ordine în casa lor, ea va fi negreșitu sfărîmată

fără ca unu singuru glas simpaticu să se ridice în favoarea ei. Italia, după cum ea face totd’auna, va încerca d’a pune mâna pe ceva și scumpa noastră Geneva va deveni prada Franciei. Cătu despre Anglia, nici unu guvern englesu nu va pute să obție dela parlamentu, după cum s’a întemplat în timpul rășboilor lui Napoleon I., votarea creditelor necesare spre a menține așa disulu echilibru european. Ea a renunțat de totu la acestă politică în urma rășboiulu franco-german. Sub influența masselor Anglia nu va mai putea dicta niciodată, ca în 1815, prin o simplă consideratiune de sentimente, niște condițiuni ce ar putea fi profitabile micelor state din continentu, și acesta în favoarea vechilor forme de guvernamentu, pentru care democrația englesă afectează că nu se mai înterează de locu.

Situațiunea reală este deci critică încătu este de datoru adevătoru amic ai Elveției de a o face să audă o voce de avertismentu până ce nu va fi prea târziu.

Trebue să sperăm, că organele luminate ale Elveției vor vedé în fine lucrurile sub adevăratulu aspectu, că vor usa de totă influența lor și vor face totu posibilulu spre a preveni o catastrofa multu mai iminentă de cum se crede și care va fi mai deșastroasă de câtu își pôte închipi cine-va în acestu momentu.

DIN SĚLAGIU.

Se vede că apucătura șiretă de a întrebunța portretulu Papei ca mijlocu de maghiarisare a produsu mare turburare între preoții români gr. cat. din SĚlagiu, căci eată că nu se mai trimete o corespondență de următorulu cuprinsu:

Posa S. S. Leo XIII. ca obiectu de speculă pentru Kulturregylet. O societate din Viena în frunte cu D. conte I. K. Majlath edităza posa gloriosulu Pontifice Rom. Leo alu XIII., pre care, din incidentulu iubileulu sacerdotalu de 50 de ani, litografată în mii de esemplare, o expedară în tôte regiunile lumei catolice pe lângă unu prețu de 1 fl. 10 cr.

De acestă onore am fostu părtașu și eu, fiindu surprinsu cu unu pachetu dela postă, pre care nu l’am fostu așteptat, ba, precum șciu, alți preoți români gr. c. asemenea au fostu învredniciți cu atențiune sus numitei societăți trimițendu-li-se posa, fără a-o fi cerutu.

La prima vedere m’am bucurat de ocasiunea binevenit, dăr neprecalculată, că am primitu imaginea beatissimulu Părinte, care prin binecuvântata și înțeleptă sa guvernare face epocă în istoria bisericiei romane. Ce mi fū însă mirarea când mai târziu a trebuit să mă convingu, că vinderea posei Sântiei sale, a-fără de scopuri pietose a mai avut și altulu — a câștiga bani de unde să se pôte da ajutoru „Kulturregylet”-ulu din Ardelu. Așa se justifică D. Conte, după „Pesti Napló” nr. 198 a. e.

Este o dicălu: „De ce unulu se îngrașe. altulu pieru.” Scopurile „Kulturregyleturilor” pot să convină dorințelor și aspirațiunilor nobilelu Conte, care în opul său „A Majlath esalad tragădiája” se afirmă ca descendentele unei familii de Ceangăi din Moldova, cu tôte că istoria șcie deduce altfelu genealogia Mailat-estilor veniți în Ardeal. D-sa pôte pune la cale ca obiectu de speculă kulturregyletistă chiar și posa S. Părinte

Leo al III. Acesta este bunul gust al d-lui conte, d-er, fără să am motive de a-lu invidia, să ne ierte d-lu conte et. compania, decât domnia dela putere ne constringe pe cale, așa numită *legală*, a contribui mule cu sila în ajutorul unor scopuri ce au tendința a ne sdrobi cu banii proprii, vomu sci ocoli d-ora mijlocele învescate în costum cât de ademenitoru, cu scopulă vedită de a ne duce pe aluncușu chiar în lumina d-ilei.

Românii de bună voia nu-și voru da banii că se fiă ajutate societăți ce și-au ales devisa a nimici limba și datinele noastre strămoșesce. Nu ne trebuie nici chiar posa S. Părinte pe lângă un astfel de prețu odiosu. Ori ce fericire pământescă vomu declina-o mai bine, decât să dăm mână de ajutoru la scopuri ce pretind să jertfim unu tersaur, care strămoșilor noștri li-a fostu mai scumpu chiar și decâtu viața loru. De câte ori așad-eră vomu împina încercări de ademenire și ispite, fiă sub ori ce formă, nu vomu pregeta a striga unulu altuia: „hic niger est, huic tu Romane caveto!“

Posa o-am trimisă de unde a venit. Vomu sci noi să ni-o procurăm și din altu locu, fără a contribui prin această pentru scopuri dușmane nouă. Cred că voru urma și alții unu:

Preotă din Selașiu.

Unu gheșeftu militară în Rusia.

În Rusia se vorbește multu de o afacere, care s-emeță forțe cu aceea care ocupă acum atenția publică din România. Etă în resumată această tristă afacere:

D-lu generalu Blagoeff a avut să facă nisce aprovizionări pentru garnisonelile din Caucas; militarul s'a înțelesu cu nisce anteprenori și și-a sustrasu din suma alcătuită pentru provisionari suma de 750.000 ruble, adică ceva ca 1.825.000 lei. Din nenorocire pentru hoși, afacerea s'a denunțat și au ajunsu la urechile autorităților competente. Generalul a fostu datu judecăței, d-er a doua di după ce s'a pronunțat comisiunea militară, care l'a trimisă înaintea consiliulu de răboiu, generalul Blagoeff s'a împușcat.

Suntă sgomote sinistre privitoare la această sinucidere dramatică; se dice că s-eră în ajunul morței generalulu a venit la d-ensul fratele său col. Alexandru Ivanovic Blagoeff care i-a vorbit forțe crudu de afacerea sa și apoi i-a remis unu revolveru cumpăratu, d-icându-i:

— Credă înțelegi bine că cestiunea de onore pentru familia ta at-er-nă de tine. N'ai de făcutu altceva decâtu să te impușci. Și generalul a primitu sfatul datu, a acceptat revolverul întinsu de frate și și-a sburat creierii.

În cercurile militare această sinucidere se coment-eră în favoarea sinucisulu. Opinia publică asemenea explică morțea militarulu într'unu modu favorabilu pentru d-ensul.

„Mai bine morțe decâtu stigmatulu infamiei.“ (dică toți, toți... și au dreptate.

Tôte bune, d-er cum rămâne cu mi-lioanele furate? Asta-i asta!

SCRILE DILEI.

Ministrulă honvedincei a adresat unu circularu de cuprinsulu, că țerile coronei ungare au să dea pentru anul 1888 unu *contingent* de 39,552 recruți și 3935 rezerviști de întregire. Din acestu contingentu se vine pe Ardealu, Banat și Țera ungurescă 34.753 recruți și 3475 rezerviști de întregire, pe Croația și Slavonia 4762 recruți și 476 rezerviști de întregire, și pe Fiume 37 recruți și 4 rezerviști de întregire.

Fortificarea Focșanilor în Moldova s'a decisu să se facă câtu de cur-erndu. „Lupta“, spune că această localitate va fi întărită cu 60 de cupole de oțel, care voru trebui predate celu multu până în luna lui Octomvre. Aceste 60 cupole au fostu comandate în Germania pe prețu de 60,000 lei fiecare, ceea ce ridică numai prețulu cupolelor la suma de 3,600,000.

Slovacii au suferit o pierdere grea de reparat. Marele lor naționalist preotul *Iosef Miloslav Hurban* a murit în Hluboka. Hurban a jucat unu importantu rol în 1848-9. A suferit a-restu, a avut procese de pressă, a combătut până în ultimele sale momente cu bărbăția uneltirile de maghiarizare. Hurban, care ține cu unu fanatismu vrednicu de imitat la naționalitatea sa, a fostu născut în anul 1819. Ca autoru are două lucrări însemnate, una politică care tract-eră cestiunea slovacă, și alta literară. Elu lăsa în urmă doi fi: unulu scriitor și altulu preot.

Precum se raport-eră din Clușiu, pe drumul dintre Apahida și Valasudu s'a furat o ladă cu 25 chilograme dinamită, ce aparținea firmei Misselbacher din Clușiu. Dinamita era destinată pentru inspectoratul minelor dela Rodna. Făptuitorii nu sunt cunoscuți.

În ședința dela 16 Februarie n. a *camerei deputaților din Viena* s'a adresat ministrulu de comerț următoarea *interpelare*: Comitetulu reuniunii germane naționale din Știria a datu în Gratz la 9 Februarie 1888 următoarea telegramă: „Înălțimei Sale cancelarulu imperiulu prințu Bismark în Berlin. Noi Ger-

manii ne temem de Diunedeu, d-er de nimenea altul în lume! Intonăm cu urări acestu măndru cuv-ernt și strigăm din inimă recunosc-erore: Salute înțeleptulu cărmuitoru prin a căriu putere creatore s'a unitu poporul germanu, pentru respingerea dușmanilor dela țer-mii Marii Baltice până la polele Al-piloru, salute înaltulu erou, care a creatu noulu imperiu germanu și care a însuflat în sufletulu poporulu germanu măndria și curagiu; salute prințulu Bismark, marelui erou germanu; de trei ori salute!“ Această telegramă n'a fostu espedată de oficiulu telegraficu ci celui care a predat-o i s'a spus, că nu e potrivit d'a fi espedată. De aceea inter-pelanți (Nemți) întrebă pe ministrulu de comerț: prin ce lege se p-ote justifica oprirea espedării acestei telegrame?

T-ergulu anual de vite ce s'a ținutu în zilele trecute în *Reghinulă săsescu* a fostu visitat de forțe puțin cump-erători mari, pe când vite de v-erndare au fostu nespuse de multe. S'au v-erndut 2975 vite și 2796 cai.

Precum am amintit, Duminecă s-eră va fi concertulu d-lui *Constantin Georgescu* în sala hotelulu Nr. 1. D-lu Georgescu e unu baritonist, cu voce forte și cu t-ote astea mlădiosă în t-ote nuanțele, și dulce. D-sa promite a deveni unu escelent și de admirat c-ântărețu, ori ce ar dice unii invidioși.

† Profesorulu în retragere dela școala reală și comercială din Brașov *Ioan Stinghe*, după o bolă îndelungată și grea, a repostat astăzi și am înțeles, că corpulu profesoralu dela școalele centrale române din Brașov, cu ocaziunea înmorm-erării nu-și va manifesta condolența sa cătră repostatul seu colegu prin depunerea unei corone, ci banii ce s'ar da pentru o coronă îi va depune ca basă la unu fondu pentru ajutorarea studenților s-eraci dela aceste școale.

Nu putem decât să aprobăm din inimă această hotăr-erare binefăc-erore.

Stupăritul.

Voila, Ianuarie 1888.

(Urmare)

În această privință cred că va face bunu serviciu ori și cui, carele voese să se ocupe cu stupăritul într'unu modu rațional, seu carele până acum s'a ocupat după sistemulu vechiu, ori mai bine fără nici unu sistem, opșorul apărut de cur-erndu în institutul tipograficu din Sibiu și intitulat: „*Cursu de stupărit*“, Prelegeri ținute cu înv-erătorii grănițeresci la Deva în Februarie și la Vaida-rece în Iulie 1886 în urma dispozițiunii comitetulu administrativu alu școalelor grănițeresci

din fostulu regimentu I-ii de grăniță, de *Augustin Dezan*, înv-erătoru-dirig-erent grănițerescu, Sibiu 1887.

Opșorul conține 80 pagini și o broșură cu 33 figuri, alăturată la finea cărții. Cartea e bine ajustă, lucrată cu îngrijire și diligență și cu multă cunosc-erță de cauză.

Și voru aduce aminte on. cetitori de articolulu publicat de mine în Nr-ii 156 și 157 ai acestei prețuite foi în v-eră anulu 1886, în urma cursulu de stupăritu, ce l'a ținut cu înv-erătorii grănițeresci autorulu broșurei de față. De atunci a dovedit confratele Dezan, că nu este unu plagiatoru, ci că este unu specialist în ramulu stupăritulu, ce cred că o voru întări toți frații colegi, cari au luat parte la cursurile de stupăritu, ținute în urma dispozițiunii comitetulu administrativu alu școalelor fostulu regim. I. romănu de grăniță în Deva și Vaida-rece de acestu dextru înv-erător și stuparu, precum și toți aceia cari voru ave ocaziune a ceti opșorul edat de d-ensul.

Se înțelege, că și aci meritulu, de a se fi ridicat confratele Dezan pe o treptă atât de înaltă în ramulu stupăritulu raționalu, este alu comitetulu administratoru alu școalelor grănițeresci și în special alu Ilustrățu Sale D-lui Baronu Ursu, președinte alu celui comitetu, carele l'a ajutat multu de a se cultiva în această direcțiune, trimițendu-lu la exozițiunea regnicolară din anul 1885, ca să studieze secțiunea stupăritulu, unde se înțelege și-a amplificat multu cunosc-erțele avute pre acestu tereu.

Nu numai cu această ocaziune, ci cu multu mai înainte Comitetulu administratoru alu școalelor grănițeresci și-a îndreptat atențiunea asupra acestui ramu rentabil și folositoru, precum și a altor ramu de economie, îmbărbătându și lăudându pe înv-erătorii cari s'au distinsu într-o direcțiune seu alta.

Interesulu celu viu de binele nemulu seu l'a dovedit Ilustr. Sa D-lu Baronu și prin introducerea industriei de casă în școalele grănițeresci, încă de pe la a. 1879; er pentru fetițe — care o dată au să devină mame — s'a îngrijit prin deschiderea de școle de fetițe, unde pe lângă instrucțiune se predă și lucrul de mână, precum și instrucțiunea în facerea mâncărilor etc., pe aceste din urmă însă d-nele înv-erătore se nu pregete a pune celu mai mare pondu, căci mâncăril bune și gustose au să desvețe poporul nostru dela aplecarea cătră b-eratură, căci — după cum s'a disu în alt locu — lipsa de mâncări bune și gustose: mână pe mulți omeni la loculu de esândă — în cărciumă. Decă această împregiurare d-nele înv-erătore să și-o însemne bine.

Până acum la școalele grănițeresci sunt patru posturi de înv-erătore, anume în: Cugir, Orlat, Voila și Vaida-rece și credem, că aceste se voru înmulți succesiv în interesulu fetițelor noastre, care încă trebuie să se desvolte am-erurat recerinciloru timpulu.

Multe bune și folositoare va mai face Ilustritatea s'a D-lu Baronu Ursu, carele se vede că totu restulu scunpei sale vieți și-l'a devotat cauzei scolare și prin această binelui națiunii române; — d-er

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(5)

STRĂBUNII NOȘTRI

Novelă istorică

Anulu 101 după Christ.

Cartea III. — Grădina palatulu Zarmiz-Edannu.

Longinu făcu câțiva pași înapoi și se opri cu spatele de trunchiulu unui arbore. Fiulu Regelu înaintă pe furiș ca o vulpe, *rinjindu* mereu ca *Risul* de munte.

Atunci ochii Romanulu vedură o gr-erznică faptă: în urma lui Decidav venea, ușoră, soră-sa, și când acesta fu la câțiva pași, gata să se răp-eră asupra lui, mâna ei căd-er, teribilă, și unu junghiu puternicu intră până în mâneru între spetele tinerulu: elu se dobori greoiu la pământ.

Unu minutu ea rămase în picioare în lumina de lună, naltă, puternică, măni-erșă, ca deita răsbunării. Apoi, rup-erdu-și unu șir de mărgel ce purta la gatu:

— În cea dela mijlocu, dișe, și fugi.

Cartea IV. — Cele de-apoi.

CAP. XI.

În ziua următoare, în tabără, t-ote căpeteniile tribunilor erau strînse în jurulu Regelu în consiliu: venise unu nou sol dela Roman, care cerea r-erșpusulu din urmă alu lui Decebal și liberarea lui Longinu.

Toți *Zarabii*: Dișe, Scorylo, Bărbală, Mucapar și bătrânii căpitan ai veteranelor: tarabostulu Tiernei, alu Drobetei și Tibiscului, precum și șefii de prin localitate, capii Albokeenilor și a Sinsilor împreună cu preoții cei mari, — erau de față. Avea să se hotăr-erască în acea di de s-erțea lui Longinu și p-ote chiar de s-erțea Daciloru.

Era o lumină de dinin-eră, rece, și unu aer tare de munt, — era o mișcare măreță de deșteptare, — sunete de cornuri, rîncezări de cai, tilince sgo-motose, zarvă și larmă ca în ori-ce tabără. Domnul și toți curtenii așteptau r-erșărirea s-erelului, a căru lumină înaintem-ergetore începea să gon-erască c-erța nopții.

Decebalu își trăgea mâna ușor prin barbă.

— Totu n'a venit? întrebă elu pe fratele seu Dișe.

— Nu, d-erme, n'a venit încă.

Decebalu tăcu și așteptă erăși. Cele dintăiu v-erfuri de rade începeau să scape dinc-erce de dunga orizontulu. Nerăbdarea și mirarea cuprindeau pe Rege. După câțva timp, elu întrebă din nou, sup-erat:

— Totu n'a venit?

— Nu încă, r-erpsuse sfios Dișe.

Atunci Regele se sculă în picioare.

— Bărbală! strigă elu.

Îndată eși din rangurile nobililor unu om bine legat, potrivit la statură, îmbrăcat cu pieptaru de aramă și se pironi țapăn în fața Regelu.

— S-er-i dai bătae la spete ca să-l înv-erți să umble! porunci elu. Apoi pași înainte pe o cărare din pădure, urmat de întreaga curte, care rămăsese încremenită de porunca ce o dedese Regele lui Bărbală de-a bate pe fiulu seu Decidav.

Se îndreptară cu toți spre apa Strelului. În r-erșărirea S-erelului se spălară cu toții pe ochi, unii mai apr-erpe și alții mai departe de Rege, și, fiindcă nu se mai puteau duce la Dunăre, făc-eră ju-

rământulu celu mare să nu se înt-ercă nici unulu acasă până n-oru ucide pe toți dușmanii patriei. Apoi reintră erăși în tabără.

Curtea într-eră simția că Regele e măndru de noulu sol ce i-lu trimetea Traianu, d-er ilu vedea neliniștitu din pricina lipsei lui Decidav. Curtenii nu cunosc-erau cauza acestei neliniști, căci ei nu sciau tocmeța care se urmase între Rege și copii săi, cu privire la Longinu, — și lui Decebalu îi trebuia neap-erat să afe, înainte de-a vorbi cu solulu lui Traianu, decât Longinu a destăinut ceva seu nu.

În culmea neast-erperulu, Regele chemă pe Vezinas și pe fratele seu Dișe și trecură într-o poeniță dealatur, după ce Bărbală, cu câțiva călăreți cistobaci se așadară de pază.

— Zivindide, dișe Regele, apucându pe Vezinas de s-eră cu care acesta își lega haina la gatu, ce credi?...

— Eu, d-erme, cred că nu am spusu nimic.

— Cred?... dișe Regele iritat.

— Așa imi pare, r-erpsuse Vezinas. Acestu Romanu era mai bine să fiă Dacu: scie multe și spune puțin.

durere! multe din efortele școlare, cari în prima linie ar trebui să se stea Ilustrității Sale într'ajutor. lucră din nesocotință sau din răință în contra salutarilor și benevolențelor ale Ilustrității Sale, persecutându sub protecție de nimic pot pe cei mai harnici învățători — căci la școlile grănițerești nu pot fi vorba de învățatori slabi — prin ce indirect zădărnicesc bunele intenții ale Ilustrității Sale. Ar fi timpul să se vină în fire și acei nesocotiți membri eforiali, cari află plăcere în persecutarea învățătorilor, căci prin aceea nu mai strică, er nu ajută, decum se folosesc școlilor și prin urmare și copiilor lor. Er un învățator persecutat pre nedreptul și chiar numai din răutate, nu și pot face nici datoria în școlă și nu se pot ocupa nici cu literatura, când în ambele cazuri îi trebuie liniște sufletescă. Și astăzi e un slab învățatoru acela, despre care nu știe lumea că trăiesc și el. Credem u nu ne vede necesități mai târziu ca se ne provocăm la cazuri speciale, căci cei viovatii vor înțelege la adresa cui sună aceste șire și se vor îndrepta, decă ținu încă la simțul de onore și la neamul lor românesc.

(Va urma).

Literatură.

Ni s'a trimis catalogul cărților aflătoare în librăria seminarului metropolitan din Blașu. În această librăria se află un număr frumos de cărți parte în comisiune, parte în proprietatea și editura tipografiei seminarului metropolitan de acolo. În special se pot procura dela această librărie diferite cărți bisericesti; cărți școlastice pentru seminariile clericali; cărți școlastice pentru gimnaziu, școle reale, civili și preparandii; cărți școlastice pentru școlile elementare, primari și populari: diferite mape (charte), globul, semigloburile, mașina de calculat, tabele romănesci de păreți etc.; apoi cărți istorice de diferite feluri, tipărituri pentru oficiile protopopesi, parochiali și învățatoresci, tipărituri pentru notariu de cerc și comunal, etc. La cerere cărțile procurate din această librărie se pot lega după plac în compactoria proprie a seminarului.

Intemplări diferite.

Furtu și dinamită. Ni se scrie din Vințulu de Jos: În săptămăna trecută s'a furat din biserica rom. cat. din Vințulu inferioru o stea de aur pe care o numesc „repide” sau „Szentség”. Făptuitorul e necunoscut și gendarmeria îl urmăresce. Cu această ocaziune, căutându-se după obiectul furat în biserica reformată din locu, care e deja părăsită de mai mulți ani, s'a aflat o ladă cu dinamită. Acest material a fost depus acolo de fiul preotului reformat Peterfy. Lada s'a confiscat de către gendarmi și mai mult nimic nu s'a făcut. De se afla lada cu dinamită în biserica romănescă, preotul din-

preună cu fiu-sau cu totu ar fi fost încercat la Nr. 1 în Alba-Iulia, iar diarele unguresci ar fi urlat cătu le ia gura, că s'a descoperit un complot daco-român.

Porcul-calu. Într'o comună din comitatul Temevei mari s'a dat la 15 Februarie n. un pașaport de cai cu următoarea descriere a calului: „Mărimea: 42 centimetri; Colorea: neagră; seculu: porc!” Notarul comunal, cum se vede, n'arvusese blanchete de pașaporte pentru porci și așa folosise pentru un porc un pașaport de cai fără să facă vr'o corectură. Omul își ajută cum pot.

Logodnă în pivniță. În comuna Belin din comitatul Treiscaune s'a serbat la 12 Februarie n. o logodnă în casa lui Bodo Jozsef. După mâncare și beutură a urmat jocul. Micu și mare, bătrani și tineri, toți începură să sară la „sărdăș”. Deodată însă podela casei se surpă și jucășii se pomeniră în pivniță. Unu cădură în putinele cu vardă, alții pe grămedile cu cartofi. Toți erau grămădiți unii peste alții. Nu s'a întemplat înseși nici o nenorocire mai mare. S'a ridicat care cum a putut și s'au dus la ale lor, mulțumindu lui Dumnezeu, că au scăpatu țeferi din această veselă petrecere, începută în casă și terminată în pivniță.

Concertu în Dobra.

Concertu va arăngia corulu bărbătesc din Dobra la 14 (26) Februarie 1888 în sala hotelului „la Husariu”. Venitul curat e destinat în favorul fondului acestui cor. După concertu petrecere cu danț. Începutul la 8 ore seară.

Prețurile de intrare: o persoană Loculu I 80 cr. — Loculu II 60 cr. Parteru 40 cr. Pentru copii parteru 10 cr. Bilete se pot căpeta la d-nul N. Herbain și seara la cassă.

Programul e: 1. „Cântec de jertfă” de L. v. Beethoven, executat de corulu bărbătesc. 2. „Povestea fetei Iiu” de A. Panu, declamată de N. Herbain. 3. „Cucuruză” de Humpel, executat de corulu bărbătesc. 4. „Miedul nopței” și „Două inimii” de G. Dima, executate solo de I. Ogneanu. 5. „Detunată” de Em. V. Neiedly, executată de corulu bărbătesc. 6. „Variatii pentru violina” de Kallay F. 7. „Imosulu Pastelor” de C. G. Porumbescu, executat de corulu bărbătesc. 8. „Despotu Vodă” — Scena temnei — de V. Alexandri, declamată de Ios. Morariu și I. Ogneanu. 9. a) „S'o vedî mamă” horă populară aranjată de Gr. B. b) „In pădure” de T. de Flondor, executate de corulu bărbătesc.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Petersburg, 24 Februarie. Unu comunicat alu guvernului publicat în foia oficială declară, că gu-

vernulu consideră ca imperioasă depărtarea prințului de Coburg din Bulgaria, ca regent illegal și usurpator alu puterii ce este. Guvernulu nu face pe nimeni responsabil pentru trecut; deja o sinceră recunoscere a rățăcirilor va fi de ajuns în ochii guvernului ca garanție pentru o întorcere spre mai bine.

Rusia dorește exclusiv binele Bulgariei. După depărtarea usurpatorului, cea dintău dorință sinceră a reprezentanților bulgari va fi de ajuns, ca cele trecute să se le dea uitărei și să restabilească raporturile cordiale de mai înainte. Bulgarii se și umescă în fine opiniile, ca să aducă patria pe calea legalității, atunci ori-ce amestec streinuu va deveni fără scop și superfluu.

Guvernulu refușă a și lua în ajutoru măsuri violente, ci mijloculu de a se asigura liniștea generală zace în înlăturarea stărei actuale.

Parisu, 24 Februarie. Camera a votat cu 248 contra 220 fondulu secretu, deoarece guvernulu a pusu cestiunea cabinetului.

DIVERSE.

O statistică asupra discursului principelui de Bismark. „Norddeutsche Allg. Zeitung” dă asupra expedițiilor făcute cu discursulu principelui de Bismark următoarele date statistice: Discursulu cancelarului imperiului a fost expediat în aceeași di din Berlinu, fiă în extracte, fiă în extenso, în 1218 telegrame, cuprindend unu totalu de 194.296 cuvinte, la 326 destinațiuni diferite, atât în Germania cât și în streinătate și până în regiunile cele mai depărtate de pe glob. Acest discursu conține în totalu 10.997 cuvinte. O parte din telegramele de expedițiune, erau redigiate în limbi streine. Pentru a grăbi serviciulu de expediare a telegramelor, 235 impiegați operand la 222 aparate, au lucrat di și nopțe. La această lucrare trebuie să se adaugă unu mare număr de telegrame de mulțumire, de felicitare și de adesiune, adresate din tôte părțile principelui cancelarului, și la multe din ele principelu răspunde imediatu.

Unu manuscris prețiosu. La biblioteca din Trèves s'a descoperit unu manuscris interesant. Acesta este un fragment din o vechiă poemă francesă, alu cărei autoru, după notele ce se află în josul textului, n'ar fi altul decât Richard Iimă de Leu, regele Angliei. Aruncat de o furtună pe cotele Dalmației, la reîntorcerea sa de pe p-

mentulu sântu, Richard fusese opritu ca prizonieru de imperatul Ericu IV, la Maienta, apoi la castelulu dela Trifels, unde-lu regăsi favoritul seu, poetulu Blondel. În timpul captivității sale în Germania, el ar fi compus această poemă, care are ca titlu: *Sfânta Nonu și fiul ei sf. Devy.*

Elu pot să știe. Unu arestantu din Caiena, colonia francesă de pedepsă, a primitu dela guvernatoru permisiunea de a se căsători cu o tovarășă de esiliu, decă va produce atestat despre morțea nevastei sale dintău. Se scris la autoritățile respective, fiă scrisoarea veni nerespunsă înapoi. Fiindcă arestantulu voia cu totu dinadinsulu să se cumine fără amănare, guvernatorulu dise: „Nu este nici o probă, că nevasta ta cea dintău a murit; cum vei dovedi acestă?”

„Forte simplu” răspunde arestantulu, „pentru ce altceva sunt eu aicea, decă nu fiind-că eu am omorit-o?” După această dovadă deplină mulțămitoare s'a sèvresit cununia numai decăt.

Luptă rusescă. Din Iași se scrie cătră „N. f. Presse” din Viena: În Chișineu, capitala Basarabiei, tôte lumea vorbesce despre următorulu incident: În clubulu nobililor de acolo s'a iscatu acum câteva zile o certă între unu donu Pavelu Uzakov și unu prințu din Caucazu, Temariati. Lucrurile ajunseră la duel și cei doi adversari schimbară două glonțe fără rezultat. A doua di se întău și se carambolă din club.

Cursulu pieței Brașov

din 24 Februarie st. n. 1888.

Bancnote romănesci	Cump.	8.52	Vend.	8.55
Argintu romănescu	„	8.47	„	8.50
Napoleon-d'ori	„	10.02	„	10.05
Lire turcesc	„	11.32	„	11.37
Imperial	„	10.32	„	10.37
Galbini	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina” 6%	„	101.—	„	102.—
Ruble Rusesc	„	98.—	„	99.—
Discontulu	„	107.—	„	108.—
		6 $\frac{1}{2}$ —8% pe anu		

Cursulu la bursa de Viena

din 23 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	96.45
Renta de hărtă 5%	82.80
Imprumutul căilor ferate ungare	147.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	94.
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	—
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.50
Bonuri rurale Banatu-Timișu	103.60
Bonuri cu cl. de sortare	103.60
Bonuri rurale Transilvane	103.78
Bonuri croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	—
Imprumutul cu premiulu unguresc	119.25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinelui	122.80
Renta de hărtă austriacă	77.55
Renta de argint austriacă	78.85
Renta de aur austriacă	108.20
Losuri din 1860	133.—
Acțiunile băncii austro-ungare	858.—
Acțiunile băncii de credit ungar	269.15
Acțiunile băncii de credit austr.	268.50
Galbini împărătesc	5.98
Napoleon-d'ori	10.05
Mărci 100 imp. germane	62.22 $\frac{1}{2}$
Londra 10 Livres sterlinge	126.96

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

— Virăți pumnulu în gură, popo, și nu vorbi decă te-ai pecașit, îi răspunde Regele.

Și după aceea plecă de lângă el și se apropiă de Diige, încet și pe gânduri. Dér abia ajunse lângă el. Și i întorse spatele numai decăt, fără a i dice nici unu cuvânt. Apoi se opri în poiană, singuru, și pără u se gândi. Frațele seu era șiretu și nu-lu iubia. Vezinas era singurul bărbat în fața cărua sumetia regescă se potolea. De aceea Regele, după câteva minute de gândire, se apropiă ér de preot și, nesiguru, cu mâna pe haina acestuia îi dise încet:

- Îmi pare că am făcutu o greșală.
- Știu, răspunde Vezinas.
- Cum știi? întrebă Regele restit.
- Decă știai de ce nu m'ai opritu?...
- Fiindcă Zalmolese m'a făcutu numai popă, nu m'a făcutu Rege.
- Ei, te-ai prostit! dise Regele restit. Și voi să plece, dér érăși se opri.
- Fiul meu e cam iute... îl va fi omorit decă nu va fi spusu nimic.
- Și va fi făcutu unu lucru réu și fără folos, dise Vezinas.

— Ba va fi făcutu bine! strigă Decebalu supérat.

Vezinas se uită la el cu milă. Toți cunosceau pe Decebalu, dér nimeni nu-lu înțelegea mai bine ca bătrănu preot. Decebalu era adesea cănos și nedrept; ucidea și spândura fără multă chibzuință. Dér... înainte ochilor lui alerga umbra cea mare a Patriei! Era făcutu din aceea schijă de omen, cari de viu se îngropă până în brău în pământulu ce i-a născut și crescutu, cari trăiesc și moru cu o singură idee între timple: țera! Preotulu îl înțelegea: Era strinsu bietulu leu în lanțurile nevoii, și se sbătea să scape. Supărările și grijile îl făcuseră mai réu decăt în adevér era... Și preotulu veni binisoru lângă Rege și i șopti la ureche:

- Putem, domne, afla prin chiar Longinus...
- Așa... dise Regelu uitându-și mania, putem...
- Să se trimita omen după el.
- Decă va fi adus viu e semn că a spusu.
- Dér decă nu va veni? întrebă Regele posomorit.

— E semn réu... Atunci vomu chema pe Dochia și ea ne va spune.

— Așa este, să-i cheme, să-i cheme pe amendoi, să vină și ficămea. Bărhală! strigă Regele cătră comandantulu Cistobaciloru, să te duc la țirg să aduci pe Romanu, m'ai înțelesu? și totodată să dai de scire corulu fecișelor că am băgat de semn lipsa lui dela rugăciunea de dimineță. Mergi!...

Comandantulu Cistobaciloru, însă, rămase pe loc.

- Mergi! am disu, strigă Regele. Bărhală cădu pe brinci.
- Ce vrei să mi spui? Ți-ai alesu réu timpul. Spune repede.
- Romanulu, domne e aici. Corulu deasemenea a venit.
- E aici? Va să dică e viu? Va să dică a spusu? întrebă Regele nerăbdator. După aceea se întorse iute cătră Vezinas:
- Părinte, a spusu! Cănele e, alu meu! Mă voi duce eu singuru și-lu voi ucide!
- Apoi se întorse cătră Sore înviorat și maretu:
- A tată!... dă-mi dile și putere!.. Și fără a mai asculta nici o vorbă porni și reintră în tabără.

XII.

Curtea întregă fu mirată când vedu pe Rege mergend atăt de sprintenu și de voiosu, și mai cu semnă când îl audi poruncind să se aducă scaumul regal din cort și să se pună alături cu tronulu de holovan.

Intr'adevér servii impliniră porunca. Deasupra jilțului Decebalu dete ordinu să se întindă unu acoperiș de piele, cel mai frumos și mai înflorat ce-lu avea în tabără, și apoi porunci să vină Longinus.

Toți cei de față erau minnați de ceea ce avea să se întempe. Ei se aședară în rând, după rang, ca în dile de sărbători.

După câtva timp se ivi și Longinus. Romanulu înainta acuma înalt, cu fața posomorită, dér cu bărbăția în statură. În urma celor întemplate de cu seară, el se aștepta la ștrângu seu la țepă: de aceea își ținea mâna pe cingetore sub care își ascunsese bobulu de otravă, și ideea apropiatei morți îl întărise par-că mai mult. Veni până în dreptulu lui Decebalu și i făcu o înclinare din cap, atăt de semetă, că par-că el ar fi fost Regele și celălaltu Longin. (Va urma)

Picături de stomach Mariazeller,
care lucră excelent în contra tuturor
boalelor de stomach.

Neîntrerupt pentru lipsa
de apetit, slăbiciunea sto-
machului, respirațiunea cu
mirosul greu, umiditate (ven-
turi), răgădala aeră, colică,
cavari de stomach, acrită,
formarea de petă și înăspri-
produrerea excesivă de dog-
mă, galinare, groată și vo-
mare, durere de cap (deci
provine de la stomach), car-
cei la stomach, constipa-
țiune sau încaiere, încălțarea stomachului
cu mâncări și beuturi, limbrici, suferințe
de splină, ficat și de haemoroide. — Pre-
țulu unei sticle dinpreună cu prescrierea
de întrebuintare 35 cr., sticla îndoită de
mare 60 cr.

Expeditia centrală prin farmacistul
Carl Brady, Kremster (Moravia.)
Picături de stomach Mariazeller nu
sunt un remediu secret. Partile compo-
nente sunt arătate în prescrierea de in-
trebuintare, ce se adă la fiecare sticlă.
Veritabile se află mai în toate farmaciile.

Avvertiment! Picături de stomach
Mariazeller se falsifică și se imită de
multe ori. — Ca semn, că sunt veritabile,
servesc înveltoarea roșie proveștă cu marca
de protecțiune de mai sus, și atară de
acesta pe fiecare prescriere de întrebuin-
tare, ce se adă la fiecare sticlă, trebuie să
se arătate, că acesta s'a tipărit în tipog-
rafia D-lui H. Gusek în Kremster.

Veritabile se află: Brașov, farmacia
Franz Kellerman, farmacia la „Biserica Albă”;
Iam, **L. Gross**; Iam, **Joh. Hornung**; farmacia
F. Lehmann; Waze; Iam, **K. L. Schneider**;
Feldbura; Martenbura; Iam, **W. Schneider**;
Sz. Sed, György; Iam, **Val. Bely**; Iam,
Barabás Fer. 1352-2

Nr. 564 ex 1887.

EDICTU.

Nastasia Crișianu gr. cath. din Nicula cu locuința în Catalina, a intentat procesul divorțialu contra bărbatului său Bruchentariu Vasilica, care o au părăsită acum 12 ani cu necredință, însă ubicațiunea inetului nu e cunoscută.

Deci Bruchentariu Vasilica gr. cat. din Nicula prin acestu Edictu se citeză și provocă ca în terminu de unu an și o di să se prezenteze la Presidiulu forului matrimonialu gr. cath. de I-a instanță a tractului Dergei spre a fi confruntat cu soția sa și a răspunde la acțiune, căci la din contră procesului i se va da cursu liberu și densusu va fi înlocuitu prin unu curatoru ad actum.

Dergea, la 18 Februarie 1888.

Ioanū Hațeganu,

V.-prottop. trac. și preside alu for. matr.

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatului postal și numărul de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonază din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscutu tuturor D-lorū abonați, că mai avem din anii trecuți număr pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei.” precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrațiune în casu de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.”

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciureu și Adolf Albrecht.

Se deschide abonamentu pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diaru beletristicu și enciclopedicu-literaru — cu ilustrațiuni. — Cursulu XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în număr câte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesie, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiumi literare și științifice cu reflexiune la cerințele vieți practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieți; și preste totu nisuesce a întinde tuturor individiilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregu e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTULU ROMĂNU. Diaru bisericescu, scolaru și literaru — cu ilustrațiuni. — Cursulu XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primescu gratisu totu alu patruea esemplaru.

Numeri de probă se trimitu gratisu ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura și următorele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere înverită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr.—Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesce la tote srbătorile de preste anu. de I. Papiu. Unu volumu de preste 26 cōle. Acest opu de cuvântări bisericesce întrece tote opurile de acestu soi aparute până acum—avendū și o notiță istorică la fie-care srbătoare, care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilitu respectiva srbătoare. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzariulu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală.—Continuarea novelei: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântăna dorului. Noveță populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Hermanu și Doro tea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinu Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincentiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și vioarele. poesii populare, culese de Ioanū Popu Reteganu. Unu volumu de 14 cōle. Prețulu 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practiculu pentru învățământulu intuitiv în folosulu elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor băbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandialu. Prețulu unui esemplaru cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opu, întocmitu după lipsele școlerilor nostre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai alesu directorilor și învățătorilor ca celor în prima lină înteresat.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Român. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maximu Popu, profesor la gimnasiulu din Năsăudu. — Manualu aprobatu prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unu volumu de peste 30 cōle. Prețulu 2 fl.

Manualu de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesor. Opu aprobatu și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datu 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică foarte bogată a acestui opu — cuprindendū compozițiuni de totu soiulu de acte obveniente în referințele vieți sociale—se pōte întrebuinta

cu multu folosu de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebrale, urnate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculărei în scola poporală pentru învățători și preparandi. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce foarte frumoșu ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finu 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxu 1.50—2.50

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumoșu ilustrată, pentru prunci școlari de ambe secsele. Prețulu unui esemplaru broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru prunci școlari de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulu unui esemplaru e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătorei de D-deu urnatū de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icōne frumoșe. Prețulu unui esemplaru speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legatū și speditū franco e 15 cr.